

KIS NAP

The title 'KIS NAP' is rendered in a large, ornate, blackletter-style font. Above the letters, there is a coat of arms featuring a cow, a group of people, and a dog. Below the letters, two children are depicted reading a book together. The entire title is framed by intricate floral and scrollwork patterns.

Szerkeszti Forgó bácsi.

VIDÁMAN OZSONNÁZGATTAK. (Lásd a 149. lapon.)

LIX. köt. 10. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1900. szeptember 2-án.

A HÁROM BOSZORKA.

— Elbeszélés, számos képpel. —

(Folytatás.)

MÁSNAP reggel Szidike, mikor bement Sáríkához, az asztalon jókora palackot pillantott meg. Mindjárt ráismert, éppen ilyen palackok voltak a Magduska kosarában.

— Ez a gyógyviz, ugy-e? Elhozta.

— El, pontosan, felelé Sáríka. Mire fölkeltem, már itt volt. Ugy látszik, csakugyan pontos leány az a ti Magduskátok.

— Beszéltél vele?

— Nem én. A szobaleány vette át.

Szidikének hirtelen eszébe jutott valami.

— Pedig beszélnünk kell vele. Egy fontos dolgot még nem tudunk.

— Ugyan mit?

— Azt, hogy mit kap Magduska a fáradságért?

— No, az nem éppen sürgős. Bizonyosan meg van a rendes taksája, azt tőlünk is megkapja. Tudja ő azt, hát nem is említette.

Szidike azonban nem találta ezt egészen rendjén. Meg köllene nyugtatni Magduskát, hogy pontosan meg fogja kapni a díját. Igazában pedig Szidike, de bizony Zoltán is kíváncsiak voltak, mekkora jövedelemhez segítették hozzá kedves kis boszorkájokat.

— No, azt még ma megtudjuk, szolt Zoltán. Elsétálunk délután a gyógyforráshoz abban az időben, mikor Magduska oda szokott menni. Majd beszélünk vele.

Meg is tették, de nem volt szerencsésük.

— Magduska épp az imént ment el a kosarával, mondá Mariska kisasszony.

Azt mégsem teheték, hogy az utcákon végig futkosva keresgéljék. Zoltánnak azonban mindjárt támadt jó ötlete.

— Tudod mit, Szidikém? Elsétálunk Orsolya anyóhoz. Ő bizonyosan tudja, mit szokott Magduska kapni.

— Nagyon jó lesz. Legalább azt is megtudakoljuk tőle, hogy Magduska unokája-e neki, vagy csak rokona?

Szaporán ballagtak a már jól ismert helyre, ahol az öreg anyóka az ő portékáját árulgatni szokta. De már ma igazán nem volt szerencsésük. Szinte hinni sem akarták, de hát mégis csak úgy volt az: a százesztendős boszorkának hült helyét találták. Nem üldögélt ott a szokott helyén: az asztalkája, portékája sem volt ott.

— Ejnye no, ez már boszantó! szolt Zoltán.

— Nagyon! Azaz... ki tudja...? Hátha beteg a szegény anyóka? Olyan nagyon vén, hogy bizony hamar érheti baj.

— Az Magduskának is baj volna, mert akkor ápolnia köllene az anyókat, talán nem is hordozhatná szét a vizet.

Egy kis ideig ott álldogáltak, jobbra-balra nézegettek, nem kerül-e valahonnan elő az anyóka, vagy nem látnak-e valakit, akitől kérdezősködhetnének felőle. Nem láttak ilyet senkit, tehát végre is odább ballagtak.

— Meglehet, hogy találkozunk véletlenül Magduskával, szolt Szidike. — Hát sétálgassunk az utcákon.

Ez nem is volt éppen rossz multság olyan falusi gyerekeknek. Mert a nagy fürdőváros utcáin egymást érte a sok fényes bolt, melynek ablakaiban ezerféle szép holmi volt kirakva; a két testvér akár estig is elbáméskodhatott. Bolyongtak is

kedvökre, ugy hogy Szidike már szinte megszeppent.

— Jaj, Zolti, hol vagyunk? Itt még soha sem jártunk, ... hogy találunk haza?

— Nagyon könnyen, felelt Zoltán nyugodtan. Nem olyan óriási város ez, mint Budapest. Egy kis kérdezősködéssel néhány perc alatt haza jutunk.

— De nézd, innen már a város vége látszik.

Valóban olyan utcza torkolatába értek, mely egészen másféle volt, mint a belső utcák. Szegényesebb, alacsony házak álltak itt, némelyiket kert is környezte és nem nagyon messzire az utcza végiben már a szabad mezőség látszott.

— Ha már idáig elbolyongtunk, kísétünk ennek az utcának a végére és szét-nézünk, milyen a város környéke.

Megindultak, de még nem mentek messzire, mikor Szidike fölkiáltott:

— Nézd... amott... mintha ő volna...

— Persze hogy ő! Lám, milyen jó, hogy erre sétáltunk. Most már tudjuk, hol lakik; mert bizonyos, hogy itt lakik.

Az, akit megpillantottak, nem volt más, mint a vén Orsolya anyó. Sulyos batyuját tartogatva, abban fáradozott az egyik ház előtt, hogy a kerteskére nyíló alacsony kapu fölött benyulva, a belső reteszt félretolja. De sehogy sem boldogult, nem tudott bemenni.

Zoltán nem sokat gondolkozott, hanem néhány ugrással ott termett és fürgén átugorva az alacsony kerítést, belülről egyszerűen kinyitotta a kis-kaput. Ez alatt Szidike is oda érkezett s a vén anyóka, aki eleinte majdnem ijedten bámult Zoltánra, most már rájok ismert (Lásd a képet a 149. lapon.) és láthatólag megörült:

— Ni, az a kedves kisasszonyka... meg a jó ifiuracska... No lám, no lám! Éppen jókor kerültek ide, hogy segítsenek rajtam gyámoltalan öregen. Nagyon szépen köszönöm, ifiuracskám!

— Nagyon örülünk, hogy a véletlen összehozott, szólott Szidike. Már megijedtünk, hogy talán beteg, mert nem találtuk a rendes helyén.

— Ma kissé korábban indultam haza, mert itthon van dolgom. Ha tudtam volna, hogy az aranyos kisasszonyka keresni fog... de ugyan mivel is szolgálhatok, édes kis báránycáim?

— Voltaképpen a Magduska dolgáról van szó, jegyzé meg Zoltán.

— Magduska még nincs itthon... de nem sokára megjön... nagyon pontos az én drága tubiczám. Ha talán vele akarnak beszélni, tessék besétálni szegény házacskámba... Magduska bizonyosan mindjárt itt lesz.

A két testvér kissé megzavarodva nézett egymásra. Nyilván ugyanegyet gondolt mind a kettő. Szabad-e a szíves meghívást elfogadniok? Mit szól majd a néni hozzá, hogy a maguk tetszése szerint látogatnak el idegen emberekhez?

Hosszas gondolkozásra azonban nem értek rá és Zoltán gyorsan elszánta magát. Hiszen nem követnek el semmi rosszat, ha egy kis időre benéznek ennek a jó öreg anyókanak a házába.

— Ha megengedi, be is megyünk és megvárjuk Magduskát, mondá.

Szidike váltig örült, hogy Zoltán ilyen bátran elszánta magát. Ő is belépett a kis-kapun, aztán követték az öreg asszonyt a házba. Kíváncsian nézegettek jobbra-balra, hogy milyen is hát a százesztendő

boszorka hajléka. Láttak legelőször is a ház előtt egy kicsi kertet, mely olyan gondosan volt ápolva, mintha valami jeles műkertész viselte volna gondját: szép virágcsoportok, bokrok diszlettek benne, néhány nagy fa pedig kellemes árnyékot nyújtott. A kertből tágas pítvarba léptek, innen pedig a lakó szobába. Világos, szép szoba volt ez, egyszerű butorzattal, de minden oly csinos, tiszta, rendes volt, izléses is, kényelmes is, hogy valóban meglepte a kis vendégeket.

— Jaj de kedves kis lakás ez! kiáltott fel Szidike.

— Ugy-e? szól az anyóka. Nem ilyenek gondolták a százesztendős boszorka barlangját?

— Ó, kérem! tiltakozott Zoltán hévvel; mi nem hittük...

— Tudom, kedves jó urfi, tudom. Csak úgy tréfálok saját magamon. Tessék helyet foglalni!

Leültette vendégeit s maga is helyet foglalt egy kényelmes karos székben, aztán beszédesen szólott tovább:

— Nem köll ám nagyon csodálkozni rajta, hogy a vén boszorka, aki naphosszat ott kuporog az utca sarkán, itthon ilyen csinosan lakik. Nem a magam érdeme, hanem az én drága tubiczámé. És ha az ember gondos, akkor sokáig eltart minden. Ami itt van, az mind, mind nagyon régi portéka, a régi jó időből való, amikor még nem a százesztendős boszorka voltam, hanem a »kedves dada«, »jó daduska« és sokszor ellátogattak ide, akiket a karjaimon hordoztam, anya is, fia is.

— Szigethváry grófné, ugy-e? kérdé Szidike élénken.

Az anyóka egy pillanatig elgondolkozott.

— No igen... hiszen nem titok... mindenki tudja itt.

— És most nem jön többé? kérdé Zoltán. Haragban vannak?

Az öreg asszony nem felelt rögtön s Szidike megjegyzé:

— Azt hiszem, nem is könnyű jó barátságban lenni a grófnéval. Juj! Kileli az embert a hideg, ha csak ránéz is, oly kevély és kegyetlen a tekintete.

— Az, kevély és kegyetlen, szól az anyóka bölintva.

— És a fia? Említette, hogy fia van...

— Van... az az... volt.

— Meghalt?

— Az ő számára meg. No, kedves kicsikém, nagyon szomorú történet ez, nem maguknak való.

— De mégis szeretném tudni, hogy lehet az? kérdé Zoltán. Azt mondta, hogy a grófné számára meghalt a fia... hát nem halt meg igazán?

— Nem. De soha sem fogja őt többé látni. Anyja fia. Éppen olyan kevély, konok és kegyetlen.

— Ó, én már tudom, szól Szidike. Az öreg grófné haragban van a fiával és egyik sem akar engedni. De hát ez az ő bajuk. Mit haragszik a grófné ezért Orsolya anyókéra?

— Van oka rá. Van. De nem bánom. Ha mindenki fél is tőle, én nem félek. Megmondtam neki az igazat. Még a tigris sem veri el magától a kölykét. Nem mondom én, hogy Andor gróf is nem volt hibás, de a szerető szóra talán hajolt volna, míg a kemény parancs föllázította és világgá üzte.

— Ó! Világgá bujdosott?! Nem is látták azóta?

— Én láttam. Egyszer, sok évvel ezelőtt. Akkor rám bízta egyetlen kincsét, megesketett, hogy el nem árulom, anyja kezébe nem adom. Ó! Az az eskü!

Az öreg aszszony kezeibe rejtette arczát, aztán megrázta a fejét, mintha kínos gondolatot akarna elűzni. De mihamar ismét nyugodt, nyájas hangon szólt:

— Rá se gondoljanak, kedves kicsikém, amit most összefecsegetem. A vénség gyöngeség. Maguk boldog gyermekek, semmi közük ehhez a busztörténethez. Ahá! Mindjárt vigabban is leszünk; a Magduska hangját hallottam.

Ugyanekkor már nyílt is az ajtó és csakugyan Magduska lépett be, vigan czirogatva és dédelgetve egy kis fehér cziczát. Mikor

a vendégeket megpillantotta, ugyanez a meglepődött és tréfás ámulattal földre pottyantva a cziczát, fölkiáltott:

— Lám, lám, milyen uri társaság van

anyókánál! A vízfordó kis boszorkát talán be sem fogadják.

— De éppen téged kerestek, tubiczám, szólt az anyóka.

... RÁJOK ISMERT. (Lásd a 147. lapon.)

sem tudták, hogyan történt, de mikor olyan otthonosan érezték magukat a százesztendő boszorkánál! Vidáman ozsonnázgattak (Lásd a képet a czimlapon.), mialatt a kis

Magduskával hamar elintézték a vízfordó díjának fontos kérdését, aztán indulni akartak.

— Sietnünk kell, Szidikém, mondá Zoltán. Tudod, a néni nagyon pontos, nem kapunk ozsonnát, ha nem vagyunk ott idején.

— Az ozsonna ideje rég elmúlt, szólt Magduska. És most miattam ozsonna nélkül lesznek!

— Ó persze! szólt élénken Orsolya anyóka. Talán bizony mi nem tudunk kávét főzni!?

A gyermekek szabódtak, de végre is az lett belőle, hogy ott maradtak ozsonnára is. Szinte maguk

boszorka, Magduska, fürgén és figyelmesen gondoskodott mindenről. Talán estig is ott maradnak, ha az anyóka nem mondja:

— Most már, kedveseim, csakugyan haza köll menniök, nehogy a nénike meg-haragudjon.

Azzal köszöntek el, hogy majd eljönnek ők még máskor is a kedves öreg anyókához. Már jó darabon haladtak az utcán, mikor Zoltán fölkiáltott:

— De ügyetlenek vagyunk! Azt megint nem kérdeztük meg, hogy Magduska igazában micsodája a vén anyókának, unokája, rokona?

— Igaz biz' a. Pedig ugyan ráértünk volna. Hanem persze nem gondoltunk rá, mikor arról a kevély öreg grófnéről beszélt. No, arra, ugy látszik, ráillik a grófi boszorka név. Gonosz lehet nagyon.

— De mennyire, mikor világgá üldözte a fiát! De ugyan mi lehet az a kincs, amit az elbujdosott gróf az anyókára bizott?

— Azt aligha megtudjuk, de talán a gonosz öreg grófné sem. Most még kevésbé fogom szeretni, ha csak látom is.

— De még magam is, szólt Zoltán. Szinte sajnálom, hogy tegnap szóba köllött állnom vele és vizet nyujtanom neki.

Ezalatt beértek a főutcára. Egyszerre csak majd kővé dermedtek. Ott haladt csöndesen a grófné nagy bárka-kocsija s benne ült a grófné, mellette pedig . . . káprázat, ez boszorkányság? . . . igen, a grófné mellett ott ült a kocsiban — Sárrika, az ő beteg testvérök!

(Folytatása következik.)

GÓLYA NÉNI.

A GÓLYAVIRÁGBÓL kovácsoljunk lánczot,

Járjuk karikába a nagy gólya-tánczot!

A ház födeléről öreg gólya néni

A mi játékunkat kelepelve nézi.

Hosszukat lép gólya néni hosszú lába.

Jártok-e mindnyájan szépen iskolába?

A gólyavirágot vígan leszakasztjuk.

Az iskolát azért soha nem mulasztjuk.

A mióta tavaly elrepült felettünk,

Azóta mindnyájan kisdíákok lettünk.

Mama.

ZSIRÁF HARCZA PÁRDU CZOKKAL.

(Képpel a 157. lapon.)

MANAPSÁG már nem vesszük nagy dolognak, ha valaki azt mondja, hogy nemcsak képekből ismeri, hanem látott is valóságos eleven zsiráfot, melynek messze a forró Afrikában van a hazája. Nem köll

oly messzire utazunk, hogy láthassuk. Ott van minden állatkertben, a budapestiben is és nyújtogatja roppant hosszú nyakát a három-négy méter magas kerítés fölé, csöndesen visszabámulva az öt bámuló emberekre. Aztán megfordul és kényelmesen sétálgat tágas udvarán, mert, miként a legtöbb növényevő állat, nagyon szelid, jámbor jószág.

Nincs még száz esztendeje, hogy a legelső zsiráf Európába került. Elfogni könnyen tudták régebben is, de elszállítani csak nagyon bajosan. A kicsiny, gyenge zsiráf-borju nem bírja ki a nagy utat, a felnőtt erős állatnak meg az ő végtelen hosszú nyakával nem tudtak a hajókon elég magas helyet találni. Pedig ha sokáig — tengeren bizony hetekig is — meggörmnyedten köllött állnia vagy feküdnie, hát belebetegedett és elpusztult. De mai nap már, a mostani nagy hajókon, a zsiráf is kényelmesen utazik.

Jobb szereti ő persze, ha békében hagyják az ő kedves otthonában, ahol kedvére legelészget és nem bánt senkit. Ha veszedelmet lát, gyorsan odább áll és szegényt bizony sokszor környékezi veszedelem, mert a vadászok jó prédának tekintik, még pedig nem csak azért, hogy elevenen elszállítsák állatkertekbe, menaszériákba. A zsiráf-nak ugyanis nagyon jó a husa, tehát e végett is vadásznak reá; de különösen értékes a szép tarka pöttyös szőrű bőre. A vadászokkal szemben a zsiráf nem igen védekezik, csak ha élve akarják elfogni és már nagyon közelről szorongatják. Ekkor dühösen rugdalózik s akit megrug, az ugyancsak megemegeti; hát nem is mennek egészen közel, hanem hosszú kötéllel hurkot vetnek a nyakába, lábaira, a földre rántják és megkötözik.

A vadászon kívül azonban van a zsiráf-nak más ellensége is, még pedig az ott élő, ragadozó állatok. Különösen a párducnak fáj a foga a fiatal zsiráf-borju zsenge husára. De már ezekkel az ellenfelekkel az öreg zsiráf vitézül szembe száll, még pedig akárhányszor diadalmasan. Pedig

nincs egyéb fegyvere a lábainál. Egy vadász beszélte el a következő esetet:

»Egy napon a Sabi folyó tájékán vadászgattam, különösebb cél nélkül. Már többféle vad került elémbé, de egyiket sem tartottam érdemesnek rá, hogy lelőjsem. Ekképpen egész csöndben jutottam föl egy domb tetejére. Innen nem messzire egy zsiráfot pillantottam meg, kissé odább pedig a borját.

— No, ez jó lesz, gondolám. Az öregnek a bőre, a kicsinek a husa.

Még azonban meg sem mozdultam, mikor észre vettem, hogy verseny-társaim vannak, akik már megelőztek. A bokrokból két párducz szökkent elő és rávetette magát az anyjától elmaradt zsiráf-borjura, marczangolni kezdte és el akarta hurczolni. De az anya-zsiráf hamar meglátta a bajt és elszántan sietett a borja védelmére. Kiváncsian lestem, valjon mit tehet a veszedelmes, vérengző párduczok ellen? Mihamar láttam, hogy sokat. A párduczok is mintha tudták volna, hogy nem tréfa, ami következik: eleresztették a zsiráf-borjut s az öregre rontottak. Azaz, csak akartak, de nem tudtak. A zsiráf bámulatos ügyességgel és gyorsasággal rugdosott feljök mind az első, mind a hátulso lábaival, szinte körben forgott és hol az egyik, hol a másik párducz ugrott fájdalmas üvöltéssel hátra, jeléül, hogy a zsiráf hatalmasan oldalba ütötte.

Nincs kétségem benne, hogy a zsiráf végre is megfutamította volna a két fenévatat. De már ezt nem engedhettem: a két gyönyörű párducz bőrét meg akartam szerezni. Gyorsan közelre lopóztam és dupla csövű puskámból két jól célzott lövéssel leterítettem mind a két párduczot.

A lövés zajára a zsiráf-anya elfutott, de a borja ott maradt a fűben heverve. Nagyon össze volt marczangolva, nem birt többé lábra állani. Megadtam neki a kegyelem lövést s elégedetten tértem tanyánkra, a hova embereim mihamar elhozták a jó pecsenyének valót és a két szép párducz bőrét.

UDVARI BÁL. (Lásd a 155. lapon)

KETTŐ SIR, EGY NEVET.

*Bözsi duzzog, Pisti hullat sok keserű könyvet;
Toncsi nevet: jó volt s kapott szép új képes könyvet.*

A KÁRLAKAI VESZEDELEM.

— Madár-mese. —

MESSZIRE kihallatszott az országutra:
— Kár! Kár! Kár!

Nem egy hang kiáltotta, de tiz, husz, talán száz is.

Kocsi robogott az országuton s a benne ülő asszony boszusan szolt:

— De tömérdek varju tanyáz itt ezeken a fákon!

— Az ám, felelé a mellette ülő ur. Ez a kedves helyök. Valóságos fővárosa a környékbeli varju-népségnek.

Ugy is volt az. És mert ugy volt, egy fiatal varju-pár szintén ott kívánt megtelepedni. Nem is kért engedelmet senkitől, hanem szaporán hozzá látott a fészek megakadásához. Ámde Kárlaka régi lakosai görbe szemmel nézték a jövevényeket, boszusan sugtak össze.

— Kár, kár! Kik ezek? Mit akarnak itt?

— Nem ismerem őket. Ugy látszik, itt akarnak megtelepedni.

— Micsoda vakmerőség! Ki engedte meg nekik, hogy itt a mi fáinkon rakjanak fészket? Mekkora tolakodás!

A fiatal varju-pár, szorgos munkájában, nem vette észre, hogy itt ugyancsak nem szívesen látják őket. Jó kedvvel építették a fészkeket.

— Ez nagyon jó hely, mondá Varju úr. Itt boldogan fogunk élni.

— Magam is azt hiszem, szolt a felesége. Sok atyafi is lakik itt, lesz mindig társaságunk.

Az atyafiak azonban egyre boszusabban sugtak össze.

— Hallatlan! Most már semmi kétség, hogy itt akarnak maradni.

— Ezt nem tűrhetjük! Ez a mi tanyánk! Kergessük el őket!

— Tépjük ki a tollukat! Vájjuk ki a szemöket!

Egy vén varju azonban, Kárlaka legöregebb lakosa, így szolt:

— Csak lassan, gyerekek! Tudjátok, hogy egyik varju nem ássa ki a másiknak

a szemét. Nem is szükséges. Tudok én jobb módot, hogy megbüntessük ezeket a tolakodókat.

— Mi legyen az?

— Engedjük, hogy építsék teljesen készre a fészkeket. Mikor kész lesz, akkor megrohanjuk és szétromboljuk.

— Nagyon jó lesz! Ezt fogjuk tenni!

A fiatal varju-pár ezalatt lassacskán észre kezdte venni, hogy az atyafiság csöp-pet sem atyafiságos szemmel nézi őket. A fiatal Varjuné el is panaszkolta az urának:

— Nem tudom, mi kifogásuk van ellenünk. Senki sem áll szóba velünk, megszire elkerülnek.

— Csak képzelődöl, kedvesem. Mi kifogásuk lehetne? Nem vétettünk senkinek, hely van itt bőven, nem zavarunk senkit a nyugalomban. Majd megismerkedünk. Csak légy nyájas mindenkire.

A fiatal varjuné ezt meg is kísérlette és nyájasan köszönt egyik atyafinak, aki a szomszéd fán ült.

— Nagyon szép időnk jár, ugy-e? Éppen jó volt, hogy a fészkekkel elkészüljünk. Láttam már? Mit szól hozzá? Ugy-e szép fészkek?

Az atyafi azonban foghegyről felelt:

— Mi az? Hozzám szólt? Mit akar? Akkor szóljon, ha kérdezik!

Ezzel odább röppent. A szegény varjuné ámulva nézett utána.

— Ó, Ó! Ugyan mivel sértettem meg?

Elmondta az urának, de az megint csak biztatta.

— Rosszul értetted. Majd megismerkedünk. Már kész a fészkek, fogadhatunk vendégeket. Most azonban nézzünk egy kis esés után.

Elröptek s jó ideig oda voltak. Mikor haza tértek szép új fészkekhez, — ó szörnyűség! mit láttak! Az irigy bős atyafiak épp akkor hányták szét a fészkek utolsó darabjait. Csak hült helye maradt a szép új fészkeknek. Sirt, jajgatott a szegény fiatal varjupár. Az irigy, rossz atyafiak pedig kárörvendve kiáltozák:

— Kár! Kár! Ugy-e kár? No, hát most már tudjátok, hogy a híres Kárlaka ősi lakosai nem adnak nektek helyet. Kotródjatok!

Mit tehetett a fiatal varju-pár? El is kotródott s a széles völgy tulsó szélén választott ki egy nagy fát, azon rakott fészket. Ki is költötte a tojásait s békességben nevelte a fiókáit.

Egy napon nagy zenebona hallatszott Kárlaka felől. Rettenetes dördülések hangzottak, a varju-népség rémülten röppent fel, de újabb dörrenés hangzott, tüzes vilámlás kíséretében s a menekülők közül sok lezuhant. Ez többször ismétlődött, délelőtt, délután, több napon át.

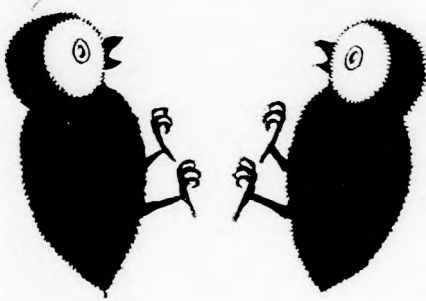
— Valjon mi történik ott? tünődött a fiatal varju-pár. Valami nagy veszedelem érhetette Kárlakát.

Épp ekkor kinosan vergődve, véresen ereszkedett le a szomszéd fára a kárlakai vén varju, aki a fészkek-rombolást tanácsolta. Tőle megtudták, mi történt oda át.

— Kár! Kár! Vége a kárlakai híres telepnek, vége! Kár! Kár! A birtokos felesége panaszkodott, hogy ellopkodjuk apró csibécskéit, hát az ura, ó a kegyetlen! puskásokkal ránk tört, agyon lőtte a varjunép nagy részét, szétrombolta az összes fészkeket! Jóformán csak én maradtam hírmondónak, de érzem, én sem élem túl ezt a veszedelmet. Nem érem meg a holnapot.

A fiatal varju-pár megilletődve nézett össze. S Varju ur így szólt:

— Lám, hogy fordult javunkra, amit irigy módon ellenünk elkövettek! Ha ott fészkelünk, minket is elér a veszedelem. Gonoszul elűztek, megcsufoltak s ennek köszönhetjük, hogy itt messze bátorságban élhetünk.

KOCZKA-REJTVÉNY.

— Balról jobbra és fölülről lefelé a megfelelő sorok ugyanazon értelmet adják. —

E	E	E	E	E	E	E	= régi magyar fegyver;
E	É	É	É	É	M		= férfi név;
M	P	V	V	K			= a »takaró« másik kifejezése;
L	L	L	L				= ige, sokszor nehéz munkát jelző;
L	L	R					= ige, nézetünket kifejező;
R	Z						= kicsi folyó víz;
Z							= mássalhangzó.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Leány-történetek.“

Elbeszélések, az ifjuság számára írta **Halden Erzsébet**; négy szín-nyomatu képpel, díszes kötésben.

UDVARI BÁL.

(Képpel a 152. lapon.)

*Azt hiszitek: a király
Adhat csak udvari bált?
Nem biz' a! Van ám olykoron
Itt nálunk is — az udvaron.
Vigan szól a muzsika,
Vigan rakja Zsuzsika,
Ugrál, szökken, fordul, kerül,
Mint az orsó gyorsan perdül.
Alig látja ezt Netti:
Már a példát követi
S a kis Bözsi sem állhatja,
Próbálgatja, apróztatja,
Most keringőt, most csárdást,
Jól huzza a — kintornás.
Két gavallér is van ott,
De, ó gyámoltalanok!
Ők csak nézik és bámulják.
A kisasszonyok hogy járják.
De a nóta elfogyott,
Verklis odább ballagott,
A tánczosok, még lihegve,
Megegyeznek mind ez egybe:
»Jobb mulatság, annyi áll,
Nincs, mint udvaron a bál«.*

AZ ŐSZ TANÁR MASINÁJA.

— Beszélyke. —

— MÁR füttyül! Mindjárt itt lesz! Hejh! Csak én egyszer följuthatnék egy ilyen vasuti vonatra, aztán vinne, vinne meszszire... ki tudja... talán a világ végére, ahol lelógatnám a lábamat!

Vidám képű, szegényesen, de tisztán és rendesen öltözött fiu kiáltott így föl, a mint a vasut egy kicsi állomásán, a pályaudvart elrekesztő kerítésre támaszkodva, bámult a sinekre.

— Ó, én nem látok semmit! sopánkodott mellette egy alig hat éves fiucska. Mit csináljak, Gyuricza?

— Kapaszkodjál föl a léceken, Misike, akkor majd látod te is, felelt Gyuricza.

— De ne itt előttem, mert akkor nem látok téled, rivalt rá egy másik durva hang.

A kicsi Misike azonban olyformán okoskodott, hogy a kerítéshez neki is van anynyi jussa, mint másnak; tehát ügyesen fölkapaszkodott, éppen idején. Szuszogva-pöfögve zakatolt be a gőzmozdony, maga után vontatva a kocsi hosszú sorát, melyek ablakaiból utasok nézegettek ki. Misikének ez nagyon tetszett és vígan köszönt kalapjával az idegenek felé. De ugyan megbánta a kalapja.

— Nem mondtam, hogy ne tolakodjál elémbé? rivalta az előbbi durva hang.

És aki ezt mondta, a vásott Bertók ugyanekkor elkapta a kis fiúcska kalapját és a megállni készülő, de még mozgó vonat felé dobta. Nagyon jól czélezott, a kalap épp a kerekek alá esett, melyek agyon lapították.

A kis Misike majd hanyatt bukott a kerítésről ijedtében és jajgatva kiáltozó:

— A kalapom! Jaj, a kalapom!

De a vig képű Gyuricza is elvörösödött haragjában.

— Ejnye, Bertók, ez már nem járja! Mit bántod ezt a kis Misikét?

— Mi közöd hozzá? Nekem úgy tetszik.

— Nekem pedig nem tetszik. Csuf dolog, hogy ilyen kis fiut bántsz.

Bertók erre azzal felelt, hogy nagyot ütött Gyuriczára, ami azonban nem egészen kedve szerint sikerült, mert Gyuricza még keményebben ütött vissza. Bertók pedig tudta, hogy Gyuricza erősebb, hát iziben megfutamodott és a pályaház ajtaja előtt foglalt állást. A kis Misike, folyvást sirdogálva, szintén arra felé tartott, hogy

bejusson a pályaudvarra és megmentse a kalapja maradványait; Gyuricza pedig lassan utána ballagott.

— Még bizony rajta tölténé ki a boszuját Bertók, gondolá. Már csak nem hagyom.

Ezalatt a vonat megállt, néhány utas már ki is jött és ki erre, ki arra ment. Csak egy ősz haju, pápaszemes öreg ur állt meg tétován a pályaház ajtajában. Egyik kezében utitáska volt, a másikban pedig valami furesa szerszám, melynek mintha három hosszú lába lett volna.

— Ejnye no! mondá szétnézegetve. Hát nincs itt valamiféle bérkocsi?

Bertók oda ugrott.

— Kocsi nincs, mondá, de majd én viszem a nagyságos ur holmiját, ha a faluba tetszik menni.

— Nem a faluba megyek és te nem viszed a holmimat, szólt az öreg ur, a pápaszemén át merően nézve Bertókra. — Te valami vásott ficzko vagy. Láttam a kocsi ablakából, mit csináltál egy kis fiúval.

— Én, már mint én? kiáltott föl Bertók merészen. — Nem vétettem én a légynek sem.

A kis Misike azonban rögtön ráczáfolt.

— De igen is te dobtad a kalapomat a kocsi alá. Ugy-e, Gyuricza?

— Már ami igaz, igaz. Biz' az ugy volt, bizonyítá Gyuricza.

— Ugy is tudtam. Jól látok én, ha vendégszemmel is, szólt az öreg ur.

Aztán Gyuriczához fordult.

— Hát te, fiam, nem hoznád utánam ezt a kis bagáziát? Megfizetem ám.

— Szívesen, nagyságos uram.

— De tudod-e, merre van a huszár-tanya?

— Hog
tány ur
nap az up

— Akk
a táskát
a honod
keny.

— Maj
mogta ha
Az öre
Gyuriczáv
ismerkedt
öreg ur ta

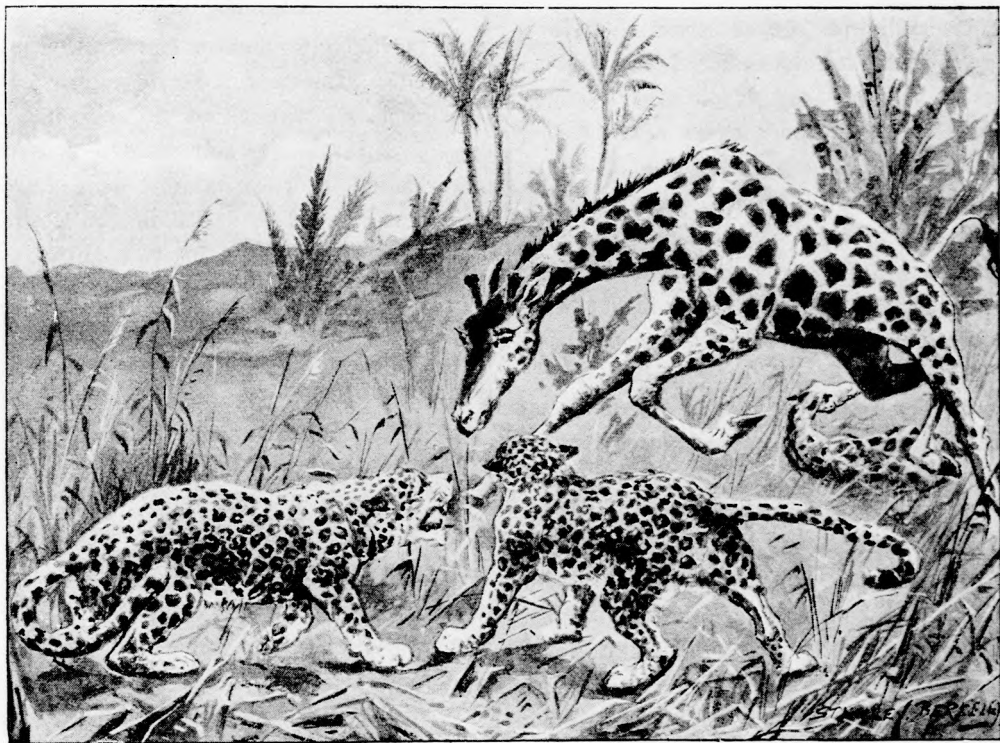
— Hogyne tudnám? Én vagyok a kapitány ur postása, én hordom neki minden nap az ujságjait és leveleit.

— Akkor rendben vagyunk. Fogd ezt a táskát... ezt a kis masinát pedig vedd a honod alá... el ne ejtsd, mert törékeny.

Gyuricza gondosan fölszedte a holmit és megindult az öreg urral, mialatt a kis Misike, abba hagyva a sirást, kárörömmel szólt Bertókhhoz:

— Ugy kell! Azért is Gyuricza jutott keresethez, nem te.

Bertók mérgesen nézett a távozók után.

ZSIRÁF HARCZA PÁRDU CZOKKAL. (Lásd a 150. lapon.)

— Majd megfizetek én még neki! morgogta halkán.

Az öreg ur ezalatt szaporán gyalogolt Gyuriczával a düllő-uton és mihamar megismerkedtek. Gyuricza megtudta, hogy az öreg ur tanár a fővárosban és a huszár-

tanya gazdájának a testvére. A huszár-tanya gazdája nyugalomba vonult huszárkapitány volt, aki most itt a jószágán gazdálkodott, azért is nevezték így el a tanyát. A tanár pedig megtudta, hogy Gyuricza egy szegény özvegy asszony fia,

aki, hogy valamicskét segítsen szegény anyjának, naponként kiballag a faluból a kapitány ur hirlapjaival, leveleivel a tanyára. Nem éppen nagy ugyan a fizetése, de a kevés is jól esik a szegénynek.

— Derék fiu vagy, hogy így gondolkozol, mondá az öreg tanár és bőven jutalmazta is, mikor célhoz értek.

Szép nagy ház volt a kapitány háza, mögötte pedig nagy kert terült el, tele a legszebb gyümölcsfákkal. Ez a kert volt az öreg kapitány szemefénye, ebben találta legfőbb örömét. Minden egyes fáját ismerte, maga gondozta, nyesegette, szinte egyenként számon tartott minden egyes almát, körtét és kegyetlen szigorúsággal őrködött, hogy hivatlan vendégek ne gazdálkodjanak a gyümölcsösében. Ha a közeli faluból való gyerkőczök valamelyikét rajta érte, hogy meg akarja dézsmálni a gyümölcsöt, hát biz' azt nem vitte a bíróhoz, hanem fülön fogta és amugy katonásan bánt el vele. El is mult annak a kedve, hogy többször is ellátogasson a kapitány gyümölcsösébe.

A kerítés tövében vezetett a gyalogut a faluba s ezen az uton ballagott egy napon Gyuricza, mikor a tanítóval találkozott, akit pár lépésnyire a kis fia követett, még pedig sirdogálva. A tanító szerette Gyuriczát, aki egyik legjobb tanuló volt az iskolában; szóba állt tehát vele és Gyuricza megkérdezte, mi a baja a kis Ferikének?

— Oda a labdája, felelt a tanító. Itt a kerítésnél dobálgatta és beesett a kertbe. Onnan pedig nem kerithetjük elő, mert a kapitány ur nem türi, hogy idegen járjonkeljen a kertjében.

— Kihozom én, ajánlkozott Gyuricza. A kapitány ur most aligha van a kertben, mert épp az imént adtam át neki az ujsá-

got, bizonyosan olvassa. Átvetem magamat a kerítésen és megkeresem a labdát.

— Bajos lesz az, fiam. Ki tudja, megtalálod-e? Nekem most már sietnem kell haza, nem várhatok. Aztán meg kellemetlenséged lehet, ha meglátnak.

— Ó, ismernek ott engemet, tudják, hogy nem vagyok tolvaj. Tessék csak haza menni, majd elviszem a labdát.

A tanító odább ment a kis fiával, Gyuricza pedig átmászott a kerítésen és hozzá látott a labda kereséséhez. Jó ideig tartott, de végre rátalált s már távozni készült, mikor szemébe ötlött valami: az a három lábu masina, melyet épp ő hozott a vasuti állomásról. A gépecske föl volt állitva, de közelében nem volt senki.

Gyuricza nem volt olyan együgyű, hogy megijedjen, sőt tudta is, mi az, csak közelről nem látta.

— Ilyen masinája volt annak a fotografusnak, aki egyszer itt járt a falunkban. Ezzel csinálják a képeket.

Mivel senkit sem látott közel, oda ment a fotografáló géphez, nézegette, vizsgál-gatta, mignem egyszerre valami rugót nyomhatott meg, mert a gép nagyot csattant. Gyuricza ijedten ugrott el.

— Jobb lesz, ha nem bántom. Még valami kárt tehetnék benne. No, csakhogy megtaláltam a labdát és nem látott meg senki!

Ebben ugyan tévedett. Ha fölfelé tekintve szétnézeget, könnyen észre is vehette volna egészen közel az egyik fán Bertókot, aki javában tömködté zsebébe a pompás körtét. És Bertók jól látta őt, de persze nem szólalt meg. Gondolni azonban rögtön gondolt valamit.

— Megállj csak, Gyuriczám! Most már tudom, mivel fizetek neked vissza.

Megvárta, míg Gyuricza kimászott a kerítésen, aztán ő is lebecsátkozott a fáról és a bokrok között odább bujkálva, egy távolabbi ponton illant ki a kertből. De nem ment mindjárt haza, hanem a kapitány ur háza elé került és ott őgyelgett, mintha lenné, hogy beszélhessen valakivel a házbeliék közül.

Másnap reggel Gyuricza pontosan megjelent a postán, hogy átvegye a kapitány ur hírlapjait és leveleit; de mekkorát ámult, mikor a posta-mester azt mondta:

— Már elvitték, nem is te fogod többé hordani. Hanem azt izente a kapitány ur, hogy még egyszer látogass el a tanyára, mert egy kis számadása van veled.

Busult Gyuricza, hogy ezt a kis keresetét elvesztette, de hát bele köllött nyugodnia. A számadást arra értette, hogy a kapitány ur még ad neki egy-két tizeskét eddigi szolgálatáért. Megindult tehát nyomban a huszár-tanya felé.

Ott várta még csak igazi meglepetés! Épp arra érkezett oda, hogy Bertók a pitvarban átadta a kapitány urnak a hírlapokat és leveleket. Hát Bertók az új postás! De még nem is tudta, mit gondoljon az egészről, mikor a kapitány, megpillantván őt, nagy haraggal rivalt rá:

— Gyere csak, gyere, te gézengúz! Hát te lopogatod az én drága körtéimet?

Gyuricza elképedve bámult a kapitányra, aki a fiu nagy meghökkenését arra magyarázta, hogy bünösnek tudja magát.

— Ne is próbáld tagadni, folytatá. — Mert épp itt van a tanu, aki látott. Igaz-e, Bertók?

— Igen is, láttam, mikor a kerítésen átmászott, felelé Bertók kárörömmel.

— Azt nem is tagadom, szólt végre Gyuricza. — Ott jártam a kertben, de csak a tanító ur Ferikéjének a labdáját hoztam ki; nem nyultam egy szem gyümöleshöz sem. Ha hiányzik, más lopta el.

— Ugyan ugy-e, drágalátos jó madár! kiáltá a kapitány dühösen. — Te jártál ott, de a gyümölcsöt más lopta le! No, máskor ügyesebb hazugságot eszelj ki, most pedig kapsz egy kis ráadást a tegnapi csemegére.

Megragadta Gyuriczát és már magasra emelte a kezében volt korbácsot, mikor a szobából kilépett a testvére, az ősz tanár és így szólt:

— Megállj csak, kedves öcsém! Ez a Gyuricza igazat beszél. Nem ő a tolvaj. Az igazi tolvaj itt van lefotografálva, ni. Jól rá lehet ismerni.

Egy kis fényképet mutatott. A kapitány és Gyuricza csodálkozva, Bertók pedig rémülten ismert rá: pompásan le volt fotografálva, amint Bertók a fán kuporog, körtékkel a kezében.

— Tegnap a kertben hagytam a fotografáló gépemet, szólt az öreg ur. — Mikor ismét oda mentem, láttam, hogy valaki motozhatott körülte és bizonyosan akaratlanul fénykép-felvételt csinált a gépben már előkészített lapra. Csupa időtöltésből kidolgoztam a véletlen felvételt s ime — a gép éppen a tolvajra volt irányítva. A fotográfia csalhatatlan. — Bertók a tolvaj.

Nem volt mentség, Bertók kénytelen volt vallani. Gyuricza őszintén megmagyarázta, hogy ő motoszkált kíváncsiságból a fotografáló gép körül, tehát ő fotografálta

le akaratlanul ellenségét és épp ez védelmezte most meg a Bertók gonosz ármánykodása ellenében.

A kapitány, megértvén a valót, most már Bertókot fogta galléron. Volt neki aztán nemulass!

— Te semmiházi gonosz! Nemesak tolvaj vagy, hanem még ártatlanra akartad rákenni a bűnödöt! Ezt megemlegeted!

Biz' azt Bertók maig is emlegeti, mert az öreg kapitánynak kemény volt még a keze.

Gyuricza természetesen megmaradt a kapitány kis postásának és váltig áldja a vén tanár ügyes kis masináját.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK

A »KIS LAP« LIX. köt. 8-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

Délibáb.

Helviesen fejtették meg: Boros Emmike, Koós Miczike, Vajda Anna és László, Romeiser Márta és Jolánka, Gyárfás Erzsike, Leipniker testvérek, Kövesi Jenő, Lengyel Margit és Kálmán, Nagy Ibolyka, Taxner Editke, Stokinger Milike, Beke Bertó és Gyula, Gáldonyi László, ifj. Muraközy László, Rozsnyay Sárka és Lilike, Badics Gizella, Ferenczi M. (A nevedet egészen ird ki, másképp jövőre nem közölhetném. Ellenben azt, hogy kinek a keresztleánya vagy, nem szükséges mindannyiszor újra emlitened. F. b.), Herzog Dóra és Vilma, Wurm Betty, Kis Margitka, Kazy Péter, Friedmann Ernő József, Mäder Hedvig és Emma, Dobay Erzsé, Pap Lilike, Goldmann Pál, Sinkovics Clarisse, Nagy Lenke és Ernő, Somogyi Margit, Mariássy Zoli, Némethy Károly, Hefty Rikhard, Jurenák Gizi, Caprez Bódi, Bedó Hona, Péterfy Vilma, Forster Jolánka, Hirschfeld Irén, Perci Lili és Imre, Kummerer Paula, Hacker Irén és Józsi, Kováts Bella és Géza, Kramer Irén, Endreffy Vilma, Weisz Katicza, Máj Katicza, Honka és Ferencz, Bokor Ida és Feri, Hollós László, Hofmüller Klárka és Adorján, Rósa Margit, Klein testvérek.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Taxner Editke*, *Aranyos-Maróton*, kinek a jutalom-könyvet (*»Ifjúsági*

emléklapok», költemények és elbeszélések, az ifjúság számára, gyűjtötte *Füssu Tamás*, színes táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LIX. köt. 7-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: *Mariássy Zoli*, *Smaregla Mariska* és *Béla*, *Somogyi Margit*, *Nagy Lenke* és *Ernő*, *Sinkovics Clarisse*, *Schönstein Mariska*, *Perci Lili* és *Imre*, *Kováts Bella* és *Géza*, *Milhófer Frida*.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

„Ispilangi“ Erdemleges válasz csak pár hét múlva mehet, a mikor megjött külföldi utjából, aki ez ügyben esetleg tárgyalásokat indíthat. — **Leipniker Honka és Mátyas.** Az iskolai könyvek dolgában a kiadó-hivatalhoz kell kérdéseketkel fordulnotok, még pedig tüzetesen megemlítve, mely könyvekre van szükségetek. Ugy tudom, van ott bőven iskolai könyv is. — **Loránt Elly.** Kedves megemlékezésnek veszem, hogy azon a távoli szép vidéken is gondoltál Forgó bácsira. A szíves üdvözlötet szívből viszonzom. — „A beszélő fa.“ Be van sorozva és annak idején meg fog szólni. — **Hirschfeld Irén.** A lap küldésére vonatkozó soraidat átadtam a kiadó-hivatalnak, a melyhez tartozik s a melyhez (és ne a szerkesztőséghez) fordulj jövőre minden ilyenféle, a lap küldésére vonatkozó kívánsággal. A »Forgó bácsi 10 parancsolatja« ezt már sokszor tudtul adta. — **Perci Lili és Imre.** Rejtvénykétek annyira könnyűeske, hogy még a kis ezicám is alighogy rápillantott, már kikaparta a megoldás fonálát. Fogasabbat eszeljetez ki! — **Wurm Betty.** Ird meg azt is, melyik részében jártál annak a szép és érdekes északi országnak. Pár évvel ezelőtt magam is bejártam több részét. — **Endreffy Vilma.** Nagyon régi és ösmeretes az a találós kérdés: hogyan lehet az, hogy egy hét éves gyermeknek még csak egyszer volt születés-napja. De hát azt tudod-e, hogyan lehet az, hogy egy másik gyermek már *nyolcz* éves és mégis csak egyszer volt még születés-napja, sőt tíz éves; tizenegy éves is lesz, mégsem éri meg születése-napjának a második évfordulóját? — **Weisz Katicza.** Mindenkiene a nevét ugy közlöm, ahogy maga írja. Magad irtad eddig a most hibásnak mondott módon. — **Török testvérek.** Sokad magatokkal vagytok, a kik nagy érdeklődéssel olvassátok a három »boszorka« történetét. Két kérdések közül csak az egyikre felelhetek, arra is csak ugy körülbelöl, még pedig azt, hogy ez az elbeszélés még e hónap végéig fog tartani. De már azt nem tehetem, hogy itt előre megírjam, mi lesz a történet vége. Hiszen akkor elvesztené az érdekességét. Tehát csak várjátok meg szépen! — *Több levélről a jövő számban.*